

ΜΑΝΙΝΑ
ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

ΠΕΘΑΙΝΩ
ΓΙΑ
ΣΕΝΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΝΙΝΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

ΠΕΘΑΙΝΩ
ΓΙΑ
ΣΕΝΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΘΑΙΝΩ ΓΙΑ ΣΕΝΑ

Συγγραφέας: Μανίνα Ζουμπουλάκη

Επιμέλεια-διόρθωση: Θανάσης Τσιραβής
Σχεδιασμός εξωφύλλου: Ελίτα Σιδηροπούλου

© 2026 Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε., Μανίνα Ζουμπουλάκη

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά τον Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2026

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.epbooks.gr

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής
τηλ.: 210 2816134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-618-232-385-4

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΤΟ ΤΕΛΟΣ	7
2.	ΑΡΧΗ	17
3.	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ	26
4.	ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑ	36
5.	ΚΥΡΙΑΚΗ	47
6.	ΤΑΞΙΔΙΑ	60
7.	ΕΞΟΔΟΣ	71
8.	ΑΝΑΤΡΟΠΗ	82
9.	ΙΣΙΑΔΑ	90
10.	ΘΥΜΑ	99
11.	ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΗ	108
12.	ΧΡΟΝΟΣ	117
13.	ΥΠΟΣΧΕΣΗ	126
14.	ΥΠΟΜΟΝΗ	137
15.	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΗ	150
16.	ΦΟΒΟΣ	160
17.	ΛΑΧΤΑΡΑ	169
18.	ΤΡΑΥΜΑ	179
19.	ΕΝΟΧΕΣ	190
20.	ΒΙΑ	200
21.	ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ	211
22.	ΤΥΧΗ	221
23.	ΕΠΙΛΟΓΟΣ	232
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ	241

ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Είμαι σε τρελό πανικό, πολύ κοντά στο τέλος, το ΤΕΛΟΣ με κεφαλαία γράμματα, το νιώθω από όλες τις μπάντες, δεν μπορώ να πάρω άλλη ανάσα, τα πνευμόνια μου καίγονται, σε κλάσματα δευτερολέπτου θα σπάσει το υοειδές οστό στο λαιμό μου και πάπαλα, επιτέλους ΤΕΛΟΣ, επιτέλους θα γλιτώσω από όλα αυτά, δηλαδή από την ασφυξία αλλά κυρίως, κυρίως από το ΦΟΒΟ, κι αυτόν με κεφαλαία.

Το φόβο του. Του πρώην, πρώην αγαπημένου μου, πατέρα του ενός παιδιού μου, και του άλλου παιδιού είναι πατέρας απλώς δεν είμαι εγώ η μητέρα παρά η μηριά του, καλή μηριά ελπίζω, έτσι έλεγε ο μικρός, πόσο καλή μηριά είμαι, ήμουν, θα το λέει κι από δω και πέρα που δε θα είμαι πια, θα γίνω παρελθόν, μια γυναίκα που έπαιξε ένα ρόλο στη ζωή του όσο ήταν παιδί, κι έφυγε σαν αστραπή, δεκαπέντε χρόνια, γιατί αυτός είναι δεκαεπτά, θα μπει στα δεκαοκτώ, και έχει πολλά χρόνια μπροστά του, σε άλλα δεκαπέντε χρόνια θα έχω σβήσει εντελώς, θα έχω φύγει από την ψυχή του, δε θα θυμάται τίποτα πια για μένα, ούτε τη μυρωδιά μου (του άρεζε πολύ η παλιά κολόνια μου η Γκερλέν, κι εμένα μου άρεζε, έκανε ένα σκασμό λεφτά, χρόνια έχω που δεν την αγοράζω πια αλλά έχω κρατήσει ένα μπουκάλι μέσα στην ντουλάπα), ο γιος του πρώην άντρα μου σε άλλα δεκαπέντε χρόνια δε θα θυμάται πως του ανακάτευα τα μαλλιά όταν έτρωγε και τσαντιζόταν, πως τον αγκάλιαζα όταν έκλαιγε,

γιατί δεν έκλαιγε ανοιχτά, ντρεπόταν όταν έκλαιγε μπροστά στη μαμά του. Σόρι, στη μητριά του.

Αν και, δε με φώναζε ποτέ μητριά ούτε καν με το όνομά μου. Με φώναζε μαμά. Λίγο καιρό αφού με γνώρισε, αφού γνωριστήκαμε, αφού τα έφτιαξα με το μπαμπά του, ο μικρός που είναι σήμερα μεγάλος, στα όρια της ενηλικίωσης, ο μικρός άρχισε να με φωνάζει «μαμά».

Καλά, εννοείται ότι από τα δεκατρία και μετά έπαψε να με φωνάζει στιδήποτε. Ή να με κοιτάζει.

Αυτό που λένε, πως όταν πεθαίνεις όλη η ζωή σου περνάει μπροστά από τα μάτια σου σαν ταινία; Μπα, δεν είναι ταινία, περισσότερο σκόρπιες σκηνές είναι, κομμάτια από ταινίες, φωνές, φράσεις με σημασία και χωρίς σημασία, σαν εικόνες που τις κόλλησε κάποιος σε ένα τζάμι κι έπειτα το έσπασε με σφυρί σε οκτακόσια θρύψαλα. Μικρά ασύμμετρα κομματάκια που προσπαθείς να τα συναρμολογήσεις αλλά αισθάνεσαι ότι δεν έχεις χρόνο, δεν έχω χρόνο, πεθαίνω όπου να 'ναι, μου σφίγγει όλο και περισσότερο το λαιμό, τα νύχια του μπαίνουν βαθιά στο δέρμα μου, μα δεν έκοψε τα νύχια του ο Χριστιανός πριν έρθει να με πνίξει; Νιώθω τα νύχια του στο δέρμα μου, δυστυχώς εγώ έχω κοντά νύχια, λόγω της δουλειάς, δεν μπορείς να έχεις μακριά νύχια στη δουλειά μου, προσπαθώ να τον γρατζουνίσω, να του βγάλω τα μάτια –

Δεν είμαι άνθρωπος που βγάζει μάτια. Είμαι ο άλλος άνθρωπος, αυτός που σώζει τα βγαλμένα μάτια, τα χώνει πίσω στις κόγχες τους, αυτός που απολυμαίνει, που ετοιμάζει τον ασθενή για το χειρουργείο, που παίρνει ιστορικό, που καθησυχάζει, που ξέρει να βάζει «πεταλούδες» στο εσωτερικό του αγκώνα, με προσοχή για να μη σπάσει τη φλέβα και να μην πονέσει τον ασθενή, είμαι νοσηλεύτρια. Ήμουν. Ήμουν νοσηλεύτρια.

Και παρόλο που ζούσα μέσα στο Νοσοκομείο, τόσο κοντά στο θάνατο, δεν τον σκεφτόμουν ποτέ – το να ζεις τη ζωή σου και να

σκέφτεσαι το θάνατο είναι σαν να παρακολουθείς μια ταινία χωρίς να της δίνεις σημασία, ενώ σκέφτεσαι μόνο τα ‘γράμματα’, τα ονόματα των συντελεστών που θα πέσουν στο τέλος...

Ήμουν νοσηλεύτρια μέχρι την τελευταία στιγμή.

Τώρα, ορίστε που είμαι άλλο ένα θύμα ενδοοικογενειακής βίας, ένα στατιστικό στοιχείο, μια ακόμα τραγική γυναικοκτονία. Θα αφηγηθούν την ιστορία μου στις ειδήσεις, κάποιιοι συνάδελφοι από το Νοσοκομείο θα προσπαθήσουν να μη βάλουν τα κλάματα μπροστά στις κάμερες ταραγμένοι, όχι επειδή είναι έφηβοι αυτοί, οι συνάδελφοι, παρά επειδή οι άντρες δεν κλαίνε, ούτε οι γυναίκες, όχι στα νοσοκομεία. Είναι εκπαιδευμένοι οι συνάδελφοι, περνάνε πολλά κάθε μέρα, δεν κωλώνουν εύκολα. Έχουνε δει τα μάτια τους σημεία και τέρατα, σαν προχθές μου φαίνεται που είχαμε στην Εντατική την κακομοίρα γυναίκα-πολιτικό μελανιασμένη από το ξύλο, με κατάγμα βραχίονα και σοβαρή διάσειση, σε τεχνητό κόμα μέχρι να υποχωρήσει το οίδημα στο κεφάλι της, γνωστή πολιτικός, ποιος να το έλεγε ότι την τουλουμιάζει στο ξύλο ο άντρας της. Αυτή τη στιγμή, απάπα, αυτή την τρομερή στιγμή, το έχω χάσει, δε σκέφτομαι καθαρά, αναρωτιέμαι ξαφνικά, στο άσχετο, δε μου φτάνει το ζόρι μου, αναρωτιέμαι αν εκείνη η Πολιτικός θα δικαιωθεί κάποτε; Δε θα το μάθω ποτέ. Έχω πάθει κλακάζ, δεν μπορώ να θυμηθώ το πρόσωπό της ούτε κανένα άλλο πρόσωπο, καθόλου, κενό, τίποτα.

«Πεθαίνω για σένα...»

Όχι «για σένα», όμως, όχι. Πεθαίνω επειδή σε αγάπησα και ήσουν ο λάθος άνθρωπος, πιο λάθος, πεθαίνεις, άρα πεθαίνω από μαλακία μου, ορίστε που, στο χείλος του γκρεμού και πάλι έχω την ανάγκη να απολογηθώ, ορίστε που σκέφτομαι, «εγώ φταίω που πεθαίνω». Αν είχα φύγει, αν είχα αλλάξει πόλη ή χώρα, θα ζούσα άλλα τριάντα, σαράντα χρόνια. Αν είχα περισσότερη δύναμη. Περισσότερο τσαγανό. Αν είχα περισσότερα λεφτά.

Προσπαθώ να κλοτσήσω, να τον κλοτσήσω, αλλά η κλοτσιά μου

είναι στον αέρα, πολύ αστείο, να μην μπορώ να προσγειώσω πάνω του μια κλοτσιά της προκοπής, γιατί έπαιζα μπάλα στο σχολείο, αριστερό χαφ, αν υπήρχαν τότε σοβαρές ποδοσφαιρικές ομάδες κοριτσιών θα ήμουν αστέρι, αλλά δεν υπήρχαν. Υπήρχε μια αυλή σχολείου με σκόνη, κοκκινωπό χρώμα κάτω, πεζούλια τριγύρω, κι όσο παίζαμε μπάλα, σηκωνόταν σκόνη. Αφρικανική σκόνη έλεγε μια δασκάλα. Και όταν βρέξει, η αφρικανική σκόνη, όταν βρέξει θα γίνει κόκκινη λάσπη που θα κολλάει στα παπούτσια μας, αυτή η χώρα, έλεγε η άλλη δασκάλα κουνώντας το κεφάλι, αυτή η χώρα.

Αλλά την αγαπώ αυτή τη χώρα, την αγαπούσα πάντα. Μου αρέσει ο ήλιος, η θάλασσα, ο αέρας, τα στεγνά τοπία, μου αρέσει το χρώμα του ουρανού τα καλοκαίρια, οι νεραντζιές, οι ακακίες, οι πασχαλιές την άνοιξη. Οι τριανταφυλλιές. Οι γαρδένιες. Τα γιασεμιά το καλοκαίρι στα θερινά σινεμά. Είχα μια πασχαλιά στο μπαλκόνι, ξεράθηκε, δεν αντέχουν – αυτός μου είχε κάνει δώρο την πασχαλιά, μετανιωμένος φριχτά, όπως έλεγε, μου την είχε χαρίσει ένα Πάσχα μετά από καβγά. Μετά από δικό του καβγά, αυτός ξεκινούσε, άπλωνε και δε μάζευε ποτέ τους καβγάδες, τους άφηνε να μαζεύονται ο ένας πάνω στον άλλον, ο καβγάς δεν τελειώνει ποτέ γιατί δεν ήταν ένας μόνος του παρά πήγαινε παρέα με άλλους εκατό, χίλιους καβγάδες από τα παλιά, από τα μελλούμενα, από οπουδήποτε, αυτός φώναζε, αυτός ήταν ο –

Πόσο ωραία μοσχοβολούσε η πασχαλιά μου. Μου αρέσουν πολύ τα λουλούδια, είναι λέει η επιθυμία να κάνεις παιδιά, το να αγαπάς τα λουλούδια, να αγοράζεις λουλούδια. Μου φέρνει αγαλλίαση και η ευωδιά από τα λουλούδια των άλλων, δεν είναι απαραίτητο να 'ναι δικά μου τα λουλούδια. Αρκεί να μοσχοβολούν.

Κι είναι μια άλλη μυρωδιά τώρα, δεν το πιστεύω, ξαναλέω, βρίσκομαι στο χείλος του θανάτου και οι σπασμένες εικόνες μέσα στο μυαλό μου είναι τέτοιες άσχετες μαλακίες, δε βλέπω τίποτα της προκοπής, τίποτα χρήσιμο, δεν αισθάνομαι κάτι με νόημα, κάτι που

θα μου δώσει ελπίδα ή ανακούφιση ή πίστη στο Μετά, στο Υπερέραν, στη μετεμψύχωση, στο Κάρμα, στον Παράδεισο, παρά μόνο μια άλλη μυρωδιά: τριαντάφυλλο, ανθισμένες τριανταφυλλές στον κήπο της μαμάς μου. Στο πατρικό μου, για φαντάσου. Στην Κομοτηνή. Ή στην Ξάνθη; Σαράντα, σαράντα πέντε χρόνια πριν; Είχε κόκκινα, ροζ και κίτρινα τριαντάφυλλα, μια χρονιά είχε βάλει άσπρα, αλλά αυτά δε μύριζαν καθόλου ενώ τα χρωματιστά, κυρίως τα αγαπημένα μου, τα ροζ τριαντάφυλλα, τα ροζ τριαντάφυλλα για τα οποία τόσο καμάρωνε η μαμά μου – τα ροζ τριαντάφυλλα σου έκοβαν την ανάσα.

Δεν έχω ανάσα, δεν έχω άλλη, είναι η τελευταία μου.

Το κοριτσάκι μου, η κορούλα μου φορούσε μια κολόνια τριαντάφυλλο, ίσως τη φοράει ακόμα, αλλά όχι, έχει αλλάξει επειδή μεγάλωσε και την ξεπέρασε, χαμογελάω που τη θυμάμαι εκείνη την κολόνια, τόσο μελωδική, απαλή κοριτσιίστικη μυρωδιά λες και είχε ακουμπήσει κάποιος ένα φρέσκο τριαντάφυλλο πλάι σου στο τραπέζι. Στο τραπέζι της τραπεζαρίας, που με έχει πετάξει αυτός με φόρα ενώ σφίγγει το λαιμό μου με τα δυο του χέρια, με όλη του τη δύναμη, για πολλή, πολλή ώρα. Ασφυκτικός θάνατος, ο χειρότερος θάνατος, το λέμε ψιθυριστά στο Νοσοκομείο, προτιμάμε να φύγει με άλλους τρόπους ο καταδικασμένος ασθενής, να πεθάνει από εξάντληση, από λοίμωξη, ανακοπή, εγκεφαλικό, οτιδήποτε εκτός από ασφυξία. Κρατάει ώρα η ασφυξία, και είναι μαρτυρικός θάνατος, δε σκέφτηκα ποτέ μου ότι θα περνούσα τέτοιο μαρτύριο, ποτέ μου.

Όχι ότι τα έκανα όλα σωστά.

Ούτε τα μισά. Δεν ήμουν εντάξει. Ήμουν, σαν μαμά, όχι σαν σύζυγος, σίγουρα δεν ήμουν εντάξει σαν σύζυγος, σίγουρα φταίω κι εγώ – ποτέ δε φταίει μόνο ο ένας. Κεράτωση ανθρώπους, βασικά, αυτό έκανα, σιγά τα αβγά όπως έλεγε κι ο καινούργιος μου φίλος ο Διομήδης, σιγά τα αβγά, ένα κέρατο δεν είναι τίποτα σπουδαίο, και κατά τα άλλα, ούτε έκλειψα, ούτε κακολόγησα, ούτε έφαγα τη θέση

κανενός... ούτε καν τον γκόμενο καμιανής άλλης, απλώς έπαιζε το μάτι μου όσο ήμουν νέα, όλο και κάτι κουλάντριζα στα μουλωχτά. Όλο και έπεφτε κανένα ζουμερό «φρούτο» μπροστά μου, όσο ήμουν νέα.

«Όσο ήμουν νέα», και τώρα νέα είμαι, κλείνω τα πενήντα τρία, στην ηλικία μου γέννησε μωρό μια γνωστή ηθοποιός, αλλά λάθος, θα έκλεινα τα πενήντα τρία σε μερικές μέρες αν ζούσα, που όμως δε θα τα κλείσω, θα μείνω στο όριο όπως όλες οι δολοφονημένες γυναίκες, άμα κοιτάξεις τις ηλικίες, από δεκαπέντε ως ογδόντα πέντε χρονών, και ενενήντα χρονών ακόμα, σφαγμένες, πνιγμένες, μαχαιρωμένες, πυροβολημένες, ένα σωρό γυναίκες, που μπορεί να ήταν καταπληκτικές, μια χαρά κορίτσια, μπορεί να μην κεράτωνα καν τον καταραμένο τον άντρα τους, νυν ή πρώην, να μην ήταν καν πεταχτές όπως ήμουν εγώ στα νιάτα μου, να τον είχανε κερί αναμμένο τον λεγάμενο, μέχρι που μια μέρα τον χώρισαν, τον άφησαν, τον εκνευρίσανε, ζήτησαν λίγο χρόνο, αέρα, απόσταση, ζήτησαν κάτι που αυτός δεν ήθελε να δώσει, οπότε γύρισε το μάτι του και, τσακ, τις έβγαλε από τη μέση...

«Πεθαίνω για σένα/ κι ας είσαι απάτη/ τι κι αν είσαι ψέμα/ εγώ σε λέω αγάπη...»

Ακούω με μισό αυτί, ξαφνιασμένη, το τραγούδι του Λαυρέντη Μαχαιρίτσα, μα το έπαιξε και πριν ο σταθμός το ίδιο τραγούδι, δεν το έπαιξε; Το ακούω πράγματι, ή ο Μαχαιρίτσας έχει εγκατασταθεί με την κιθάρα του μέσα στο κεφάλι μου; Κι αν είναι έτσι, γιατί λέει μόνο το ρεφραίν;

«Πεθαίνω για σένα...»

Για φαντάσου.

Ο πρώην μου, για φαντάσου. Δεν του το είχα το στραγγάλισμα, πίστευα ότι ήταν μεγάλη κότα: θα με χτυπούσε με το αμάξι, ναι, από πίσω, νύχτα, σε κάποιο σκοτεινό δρόμο, αυτό μάλιστα, του ταίριαζε. Θα μου πέταγε μια γλάστρα στο κεφάλι, ένα σφυρί, μια πέτρα. Θα

με πυροβολούσε... μπα, αποκλείεται αυτό, που να βρει όπλο; Να είχε καμιά караμπίνα ο γέρος του στο χωριό στη Μάνη; Χλομό, άσε που αυτός δε θα τα κατάφερνε με την караμπίνα, είναι κουλός, θα πυροβολούσε το πόδι του. Και μετά θα έπρεπε να τον γιατροπορέψω, εγώ η νοσηλεύτρια.

«Μην το παίρνεις απάνω σου, υπηρέτρια σε νοσοκομείο είσαι», μου έλεγε, κι αν διαμαρτυρόμουν, συμπλήρωνε με περιφρόνηση, σαν να έφτυνε, «Φαίνεται κι από το μισθό σου!»

Νοσηλεύτρια είμαι. Ήμουν. ΠΕ. Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Τελείωσα τη σχολή κανονικά, έκανα πρακτική, πήγα μέχρι και στο εξωτερικό για περαιτέρω εκπαίδευση (πριν παντρευτώ), ξέρω να κάνω ό,τι χρειάζεται, να αξιολογώ την κατάσταση της υγείας ασθενούς, να λαμβάνω νοσηλευτικό ιστορικό, να οργανώνω πλάνο νοσηλείας, και να θέτω άμεσα σε εφαρμογή το πλάνο νοσηλείας... αλλά ναι, ξέρω και όλα τα υπόλοιπα αν χρειαστεί, να ράψω τραύματα, να εξετάσω ασθενείς, να φέρω σε πέρας ανώδυνους καθετηριασμούς, όπως και ενδοφλέβιες και ό,τι άλλες ενέσεις χρειάζεται, στην ανάγκη ξέρω να βάζω οστά στη θέση τους.

Όχι όλα τα οστά. Το υοειδές οστό στο λαιμό, ανάμεσα στην κάτω γνάθο και στο λάρυγγα, σαν να αιωρείται πάνω στο χόνδρο του θυρεοειδή αδένου, το κοκαλάκι που πέφτει συχνά ως θέμα στις εξετάσεις λόγω της φυσιολογίας του –το μοναδικό κινητό οστό στο σώμα– το υοειδές οστό δεν μπαίνει ποτέ στη θέση του, έτσι και σπάσει, έσπασε.

Και πάει, πέθανες, έτσι και σπάσει.

Θα πεθάνω εδώ στο τραπέζι της μη-αγαπημένης μου, φτηνής, αντιπαθητικής τραπεζαρίας λοιπόν και θα με βρει – ποιος; Παναγία μου. Όχι το κοριτσάκι μου, είναι δεκαπέντε χρονών, θα πάθει σοκ, κι ο μεγάλος θα πάθει σοκ κι ας κοντεύει να ενηλικιωθεί, δεν έχουν δει νεκρό ούτε ο ένας ούτε η άλλη, νομίζουν ότι οι πεθαμένοι είναι όπως στο Νέτφλιξ, στα ριλις που βλέπουν στα κινητά τους, ένας

άνθρωπος που είναι ακίνητος και δεν αναπνέει αλλά κατά τα άλλα είναι ίδιος όπως ήταν ζωντανός. Και δεν είναι καθόλου έτσι.

Είχα δει τον παππού μου όταν ήμουν δώδεκα. Τότε τον ξάπλωναν στο τραπέζι της τραπεζαρίας τον νεκρό, τον κρατούσανε μέσα στο σπίτι όλη νύχτα και τον κλαίγανε. Γύρισα από το σχολείο, άνοιξα την πόρτα της γιαγιάς και είδα τον παππού φάτσα-φώρα, χαμογελαστό όπως πάντα αλλά... κίτρινο. Σαν κέρινο, με ένα χρώμα που καταλάβαινες αμέσως ότι είναι κακό, κρύο, μακριά από τον κόσμο των ζωντανών, τρομαχτικό. Με μάζεψε κάποιος και με έστειλε απάνω, στη μαμά, αλλά είχα προλάβει να τον δω καλά καλά το νεκρό. Ο παππούς μου είχε εξατμιστεί, είχε φύγει μέσα από αυτό το φοβιστικό ομοίωμα, ο γελαστός, αστείος παππούς μου όπως τον ήξερα και τον αγαπούσα δεν ήταν εκεί. Είχε αφήσει ένα άδειο κουτί σαν το σώμα του, το είχε παρατήρει πάνω στο τραπέζι της άλλης, της παλιάς τραπεζαρίας της γιαγιάς μου, και είχε γίνει ατμός.

Για μήνες, μπορεί και για χρόνια, έβλεπα στον ύπνο μου το άδειο κουτί που κάποτε είχε μέσα του τον παππού μου. Το είπα στην ψυχανάλυση, όταν πήγα... βασικά, άρχισα ψυχανάλυση για να διαχειριστώ το Φόβο. Το Φόβο με τον οποίο ζω τα τελευταία χρόνια, τα τελευταία πέντε, έξι, επτά, μπορεί και δέκα χρόνια, από πριν χωρίσω αλλά κυρίως από τότε που χώρισα: τον πρώτο, το δεύτερο μήνα, είχα σχεδόν απαλλαγεί από το Φόβο ή έτσι νόμιζα. Έπειτα ξανάρθε, όχι αυτόματα, όχι επειδή πήγαινε κι ερχόταν σαν εκκρεμές, ο Φόβος. Επειδή εκείνος δε με άφηνε ήσυχη. Εμφανιζόταν ξαφνικά στις γωνίες των δρόμων. Περνούσε μπροστά από το σπίτι. Τον έπαιρνε το μάτι μου έξω από το Νοσοκομείο. Δε με απειλούσε, όχι άμεσα. Όχι μετά το περιστατικό με το αμάξι. Αν ήταν το αμάξι του, τελικά.

Αλλά ένιωθα φόβο, και μόνο στη σκέψη του: ελαφρύ φόβο στην αρχή, σαν ενόχληση, όπως όταν έχεις μια εκκρεμότητα και σε απασχολεί στο βάθος του μυαλού σου. Όταν έχεις κάνει κάτι λάθος και το σκέφτεσαι πριν κοιμηθείς και δε σου κολλάει ύπνος. Όταν

δε λειτουργεί η κάρτα σου στο ΑΤΜ. Όταν θυμάσαι ένα χρέος, μια Εφορία, ένα μεγάλο λογαριασμό που λήγει, ένα χαράτσι. Κάτι που είπες και δεν έπρεπε να το είχες πει. Στην αρχή ήταν λίγος, μικρός φόβος, ανάλαφρος, σαν χαστουκάκι. Σλαπ. Κανείς δεν παθαίνει τίποτα με ένα χαστουκάκι. Ούτε με ένα χαστούκι κανονικό.

Έπειτα ο φόβος έγινε Φόβος με κεφαλαίο, και τρελός. Από αυτούς που σε κοκαλώνουν, που ιδρώνεις, που δε θέλεις να δεις αν κάποιος στέκεται στη γωνία, να περπατήσεις μέχρι το σπίτι στο σκοτάδι. Ο Φόβος που σε παραλύει, που σε σπρώχνει να σηκώνεσαι στη μέση της νύχτας και να ανάβεις τα φώτα στο διαμέρισμα. Απειλούσε... όχι, δεν «απειλούσε» ακριβώς. Αλλά, «θα υπάρξουν κυρώσεις». Το έλεγε συχνά, «θα υπάρξουν κυρώσεις». Λες και ήταν κυβερνητικός εκπρόσωπος, βουλευτής, δικαστής, αρχηγός της αστυνομίας, κάτι.

Διαφημιστής ήταν. Καμία σχέση.

Όλα αυτά είναι επίσης – καμία σχέση.

«Πεθαίνω για σένα...»

Μα όχι πάλι. Όχι πάλι, το ίδιο τραγούδι.

Όλα αυτά τα πάρα πολλά και μπερδεμένα και ασύνδετα, όλα αυτά περνάνε από το μυαλό μου σαν αστραπές ενώ βλέπω αστραπές στο βάθος των ματιών μου, που έχουν γυρίσει, δεν ξέρω πόση ώρα είμαι χωρίς οξυγόνο, ο εγκέφαλος παθαίνει ζημιά σε ελάχιστο χρονικό διάστημα και σίγουρα ο δικός μου το έχει περάσει αυτό το διάστημα, με φτάνει μια ελαφριά μυρωδιά τριαντάφυλλου τώρα και αν δεν πνιγόμουν, αν δεν έχανα τον κόσμο, θα είχα βάλει τα κλάματα, αλλά πνίγομαι, η μισή ανάσα που έχω μέσα μου δε μου φτάνει, πεθαίνω, θα με βρουν τα παιδάκια μου σαν άδειο κουτί πάνω στο τραπέζι της τραπεζαρίας –

«Πεθαίνω για σένα...»

«Μαμά; Μαμά!»

Ακούω από πολύ μακριά τη φωνή της κόρης μου με ένα τόνο

πανικού, ένα τόνο τρελού φόβου σαν το δικό μου Φόβο, αυτόν με το κεφαλαίο φι, και θέλω να την καθησυχάσω, να της πω ότι πάει, τελείωσε για μένα ο Φόβος, δεν υπάρχει τίποτα να φοβάμαι πια, τίποτα να με τρομοκρατεί και να με κρατάει ξύπνια τη νύχτα και να με φρικάρει, τίποτα, γιατί εδώ, επιτέλους, εδώ είναι το Τέλος.

Κι είναι ανακούφιση που μοσχοβολάει τριαντάφυλλο. Άκου τώρα. Το Τέλος μοσχοβολάει τριαντάφυλλο. Δεν το περίμενα αυτό καθόλου, αλλά είναι ανακούφιση.

ΑΡΧΗ

Η «πρώην μου είναι εντελώς τρελή, άσ' τα να πάνε». Αυτή ήταν η πρώτη του κουβέντα για την πρώην γυναίκα του, τη μητέρα του παιδιού του: μια τρελή γυναίκα, κυριολεκτικά, άρρωστη, με σοβαρά ψυχιατρικά προβλήματα. Μοιραζόντουσαν το παιδί αλλά η πρώην δεν ήταν σε θέση να το φροντίσει, απλώς ήταν πολύ μικρό ακόμα, το είχε η Άσπα προς το παρόν, το διεκδικούσε ο ίδιος στο δικαστήριο και θα το κέρδιζε κάποια στιγμή, αυτό ήταν σίγουρο.

Το είχε πει σεμνά, «Θα το κερδίσω κάποια στιγμή, είναι σίγουρο», όχι σαν να ήταν τρόπαιο το παιδί παρά σαν να τον ένοιαζε πραγματικά, σαν να πονούσε προσωπικά, ας πούμε, που δεν το είχε κερδίσει ακόμα το παιδί του.

Δεν έχω πολλές δικαιολογίες. Ήμουν μικρή, τόσο ήξερα, δεν είχα πείρα από σχέσεις... η αλήθεια είναι ότι δεν ήμουν πολύ μικρή, και η επίσης αλήθεια είναι ότι είχα (πείρα από σχέσεις), με την έννοια ότι δεν ήμουν αγάμητη, κάθε άλλο, απλώς με κάποιο τρόπο την είχα γλιτώσει και δεν είχα ερωτευτεί, δεν είχα καεί από καψούρα, κατά το «ποιος είν' τρελός από έρωτα», ούτε είχα χτυπηθεί στα πατώματα ούτε τίποτα. Οι σχέσεις μου ως τότε ήταν ανάλαφρα πηδηματάκια, αρπαχτές, με ελάχιστες εξαιρέσεις – είχα μία σύντομη συγκατοίκηση με γκόμενο στο ενεργητικό μου, και ήμουν τριάντα τεσσάρων χρονών. Είχαμε ίδια ηλικία δηλαδή με το Γιάννη, αλλά αυτός ήταν πατέρας, είχε παιδί ήδη, ένα γάμο πίσω του. Με μία τρελή.

«Η Άσπα, είναι τρελή η Άσπα, δεν μπορεί να συνεννοηθεί κανένας μαζί της, τα 'χει χαμένα. Άσε που είναι πιο μεγάλη από μένα πέντε-έξι χρόνια! Φαγώθηκε να κάνουμε παιδί, την έπιασε πρεμούρα, χτυπούσε το βιολογικό της ρολόι και τέτοια, ξέρεις πώς είναι...»

Δεν ήξερα πώς ήταν. Κι αυτός δεν έδινε στοιχεία, δε μιλούσε πολύ, τρεις ατάκες όλες κι όλες για τη μυθική Άσπα, ένα βράδυ που είχε πει κάτι παραπάνω.

«Να το γνωρίσω το παιδάκι σου», είχα πει. Γιατί μου αρέσουν πολύ τα παιδιά, πάντα πίστευα ότι θα έκανα πέντε-έξι παιδάκια, να τρέχουν πάνω κάτω σε ένα μεγάλο σπίτι, με κήπο κιόλας, τις μαλακίες που έχουμε στο μυαλό μας από ταινίες και βιβλία, πώς είναι, και καλά, οι αγαπημένες οικογένειες. «Μικρό σπίτι στο Λιβάδι», «Πάρενχουντ», τέτοια.

«Ναι, εντάξει, θα το γνωρίσεις», είχε απαντήσει αόριστα αλλά όχι απορριπτικά, με το χαμένο ύφος που έχει ένας άντρας όταν έχει πει έξι-εφτά ποτά και το μυαλό του είναι στο κεχρί, όχι στο παιδί του. Έπειτα ρίξαμε ένα πήδο από αυτούς τους ωραίους, που είστε και οι δύο στο τσακίρ κέφι και τίποτα δε χαλάει τη ζαχαρένια σας. Από τους πήδους που φωνάζουν «αρχή της σχέσης, καψούρα, τρομερή χημεία!» με θαυμαστικό στο τέλος. Με πολλά θαυμαστικά.

Είπα ότι ήταν κούκλος; Ήταν, όταν τον πρωτοείδα, έπαθα πλάκα. Είχε βγει η ταινία «Τροία» μερικά χρόνια πριν, και ήταν ίδιος ο Έρικ Μπάνα, ο Αυστραλός ηθοποιός που έπαιζε τον Έκτορα. Μέχρι και το θλιμμένο βλέμμα του ήταν ίδιο, σαν να έκρυβε βαθιά μυστικά, τραύματα, σκέψεις με, σόρι που το ξαναλέω, με βάθος. Είχε μεγάλα μαύρα μάτια, κοντοκομμένα σγουρά μαλλιά, πήγαινε γυμναστήριο συστηματικά – κι ενώ δεν ήταν πολύ ψηλός, είχε ένα τρόπο να καταλαμβάνει το χώρο: να μπαίνει κάπου και να γυρίζουν όλοι προς το μέρος του, ακόμα και πριν ανοίξει το στόμα του.

Δούλευα ήδη στο Νοσοκομείο, είχα φύγει από τα Επείγοντα κι είχα πάει σε άλλο πανηγύρι, στη Μονάδα Τραύματος, αλλά ήταν

καλοκαίρι, ορίστε που μου είχε κάτσει μια ωραία βδομάδα άδειας, πάνω στα σιρόπια –πωω, τη σιχαίνομαι αυτή την έκφραση αλλά έτσι ήταν ακριβώς, σιρόπια– πήρε κι αυτός «μια μικρή άδεια από το σκλαβοπάζαρο», όπως αποκαλούσε τη διαφημιστική εταιρεία, και πήγαμε οι δυο μας στη Σαντορίνη.

Αν εξαιρέσεις τη βαβούρα και την κοσμοπλημμύρα, όλα ήταν τέλεια. Το νησί μια χαρά υπέροχο, θάλασσα, ζέστη, ελληνικό καλοκαίρι, ταβερνάκια, τα πάντα όλα. Άσχετα από το νησί, αυτός ήταν απίστευτος, α-πί-στευ-τος, δηλαδή ούτε στο λυχνάρι του Αλαντίν να τον είχα παραγγείλει, δε θα έβγαινε τόσο αριστούργημα γκόμενος. Τόσο ευγενικός, υποχρεωτικός, ανθρώπινος, γενναιόδωρος. Ήξερε απέξω τους στίχους όλων των τραγουδιών του Λευτέρη Παπαδόπουλου! Που εγώ για να καταλάβεις, δε θυμόμουν καν ότι είχε γράψει όλα αυτά τα τραγούδια (όπως και ότι ο Παπαδόπουλος ήταν τόσο σπουδαίος στιχουργός, μεταξύ μας). Ήξερε τους στίχους των τραγουδιών των Μπλουζ Μπράδερς, με τη σωστή προφορά – τους έλεγε, δεν τους τραγουδάγε, «Εδώ είναι το όριό μου», γελούσε, «δεν τραγουδάω ποτέ!»

Σιγά που θα με χάλαγε. Ήταν καλοφτιαγμένος, του στεκότανε ωραία τα κοστούμια επειδή ήταν «σωστός γυμναστηριάκιας αλλά όχι ντούκι», όπως θα έλεγε αργότερα ο αδερφός μου – έτρεχε τρακοσάρια στο σχολείο, στο στίβο, κι έπαιζε μπάλα. Για φαντάσου, του είπα, κι εγώ έπαιζα μπάλα! Σε ομάδα κοριτσιών, που τότε ήταν λίγο της πλάκας, αλλά μπάλα κανονική. Με προπονητή, προπονήσεις, αγώνες εντός και εκτός έδρας, αγωνία και τα σχετικά.

Μιλήσαμε για μπάλα πολλή ώρα. Μετά από το ένα γαμήσι, και πριν το επόμενο, είπαμε για το πώς θα παίζαμε μπάλα οι δυο μας μια μέρα... Δεν ήταν από τους άντρες που μιλάνε, δε μιλούσε πολύ, αλήθεια είναι, περισσότερο μιλούσα εγώ για να καλύψω τα κενά, αν και, δεν υπήρχαν κενά, όταν πας από πήδο σε πήδο, όταν καίγεσαι από έρωτα, όταν ο άλλος είναι καθρέφτης σου και εσύ δεν υπάρχουν, σκασίλα σου για τα κενά στη συζήτηση.

Το πρώτο καλοκαίρι όλα αυτά, 2007, μεγάλος έρωτας, τα έλεγα στις κολλητές μου μετά και δε με πιστεύανε, βασικά τα έλεγα στην Όλγα στις εφημερίες και της ζάλιζα τον έρωτα: ο Γιάννης, φρέσκια σοδειά, καλό παιδί, μπάνικο «φρούτο», καθαρό, ΚΑΙ με καλή δουλειά; Με κοστούμια Αρμάνι αλλά όχι φλώρος; Α-πί-στευ-το. Είχαμε συνηθίσει τους ρεμπασκέδες, ο προηγούμενος γκόμενός μου ήταν ο Σάκης, ένας κοντός τραυματιοφορέας που έπαιζε λόττο με μαζία κι έμενε με τη μαμά του στα σαράντα του. Ο Βασίλης, ο προηγούμενος-έρωτας-συγκατοίκηση... τόσο κρίμα, ο καλός μου ο Βασίλης, γιατί μιλούσαμε άλλη γλώσσα, είχε μεγαλώσει στο Κερασί-νι με μπαμπά οικοδόμο και δούλευε σε τουριστικό γραφείο. Δεν το λέω ταξικά, ότι τάχαμου εγώ ήμουν από ανώτερη τάξη, καμία σχέση, απλά μιλούσαμε διαφορετική γλώσσα. Νόστιμος, και σωστό σεξ, αλλά δεν τράβαγε η σχέση, με την καμία δε σκέφτηκα ποτέ να κάνω παιδιά με τον Βασίλη, ούτε με τον Σάκη, τον κοντό τραυματιοφορέα.

Ο Γιάννης ήταν προβιβασμός, σαν να ανέβηκα κλίμακα, άλλαξα επίπεδο, από το υπόγειο πετάχτηκα στο ρετιρέ μέσα σε λίγες μέρες. Μέσα σε μια βδομάδα ηλιόλουστων, γαμιστερών διακοπών στη Σαντορίνη.

Δεν είπε κάτι όμως πάνω σ' αυτό το θεματάκι, δεν αναφέρθηκε στη σχέση ή τη μη-σχέση, μετά από τη λαμπρή εβδομάδα διακοπών. Δεν είπε «θέλω να συνεχίσουμε», «να μη χαθούμε», «σε βλέπω με καλό μάτι», «ταιριάζουμε», «να τα φτιάξουμε». Ντιπ τίποτα, οπότε δε μίλησα κι εγώ. Όχι από κόμπλα, μάλλον από απορία: για φαντάσου, περάσαμε τόσο τέλεια, κάναμε τόσο καταπληκτικό σεξ, και ορίστε που δε σκοτώνεται να ξαναβρεθούμε. Αποχαιρετιστήκαμε όταν με άφησε έξω από το σπίτι μου, στο διαμέρισμα που έμενα με την Όλγα στην Κυψέλη.

Ούτε «θα σου τηλεφωνήσω» ούτε τίποτα. Καλά, σκασίλα μου κι εμένα, ξεκινούσα πάλι δουλειά την άλλη μέρα, είχα πολλά στο κεφάλι μου. Μήπως δεν ήμουν και καψούρα, στην τελική; Μήπως

μπέρδευα το καλό σεξ με τον έρωτα; Άλλο το ένα, άλλο το άλλο. Τόσα χρόνια στη γύρα, θα έπρεπε να το είχα χωνέψει.

Τα είπα χαρτί και καλαμάρι στην Όλγα την επόμενη στο νοσοκομείο ενώ αλλάζαμε κρεβάτι σε μια ασθενή – κάτι που δεν είναι καθόλου μέσα στις υποχρεώσεις μας ως νοσηλεύτριες, απλώς είχαμε πέσει σε απεργία νοσοκόμων, κι η ασθενής ήταν με πεταλούδα στο μπράτσο και τα σχετικά, οπότε όλα τα αναλάβαμε εμείς οι δύο νοσηλεύτριες κι ας είμαστε αστέρια στη δουλειά μας η Όλγα κι εγώ, ήμασταν αστέρια από τότε. Ξεκινάς σαν αστέρι νοσηλεύτρια και όσο περνάνε τα χρόνια γίνεσαι καλύτερη, δεν υπάρχει άλλος δρόμος. Μπορείς να γίνεις χειρότερη μόνο αν παραιτηθείς, αν κατεβάσεις κουρτίνα, αν σε πάρει από κάτω, κι εμάς δε μας είχε πάρει από κάτω.

«Είσαι καψούρα», μου είπε τραβώντας απότομα το αδιάβροχο προστατευτικό του στρώματος και κάνοντάς το κουβάρι, «θα έχεις το νου σου, εννοείται, θα προσέχεις πολύ γιατί οι διαφημιστές είναι μεγάλοι απατεώνες! Πουλάνε φύκια για μεταξωτές κορδέλες, δεν είναι να τους πιστεύεις!»

Γέλασα, «Μα δε μου είπε τίποτα, ούτε να πιστέψω ούτε να μην πιστέψω! Απλά...», χαμήλωσα τη φωνή μου, «...απλά είναι άψογος, υποχρεωτικός, γίνεται χαλί να τον πατήσω, άσε που το σεξ είναι – πολύ καλό, και...»

Η ασθενής, που την είχαμε μετακομίσει προσωρινά σε μια πλαστική πολυθρόνα μέχρι να φρεσκάρουμε το κρεβάτι της, γιατί δεν υπήρχε διαθέσιμο φορείο, η ασθενής ξερόβηξε δυνατά:

«Άμα είναι καλό το σεξ, να προσέχεις ακόμα πιο πολύ», είπε, «πρόκειται για μία από τις πολλές αδικίες της Φύσης – εκκρίνονται ωκυτοκίνες στις γυναίκες, οι ορμόνες της δέσμευσης, αυτές που παράγονται στον οργανισμό όταν γεννάς, οι λεχώνες χάρη στις ωκυτοκίνες κολλάνε απάνω στα νεογέννητα. Αν δεν υπήρχαν οι ωκυτοκίνες, οι εξαντλημένες λεχώνες θα τα παρατούσανε τα μωρά τους στο

έλεος του μαιευτηρίου, για να μην πω στο έλεος του Θεού. Τι νομίζετε;»

Ήταν μια κυρία όχι πολύ μεγάλη, με σπασμένο ισχίο, στην ανάρρωση – δεν αλλάζουμε σεντόνια στο νοσοκομείο αν δεν έχει περάσει η ασθενής στην ανάρρωση, ακόμα κι όταν είναι νέα. Αυτή δεν ήταν πολύ νέα. Τα μαλλιά της είχαν πατικωθεί από το μαξιλάρι, σαν να είχε ένα ταψί κολλημένο στο κεφάλι της, αλλά φαινόταν σαν βαμμένα ξανθά σαντρέ, πάνω από τις γκριζες ρίζες: δεν είχε παραιτηθεί παρά την ηλικία της, που (τσέκαρα την κάρτα της) ήταν πενήντα χρονών.

Όταν είσαι τριάντα τεσσάρων, το πενήντα σου φαίνεται βαθιά γεράματα, στην άλλη άκρη του κόσμου.

«Δείχνετε μικρότερη», της είπα ευγενικά ενώ πέρασα μια καθαρή μαξιλαροθήκη στο μαξιλάρι της.

«Ναι, ευχαριστώ. Σίγουρα τα έχετε διαβάσει στη σχολή. Πανεπιστημιακές δεν είστε, νοσηλεύτριες; Σίγουρα. Ω-κυ-το-κί-νη. Αυτή που σε κάνει να δένεσαι με το άτομο με το οποίο κάνεις ωραίο σεξ. Τσέκαρέ το, ρώτα κανένα γιατρό. Θα δεις ότι έχω δίκιο», επέμενε η κυρία.

Το «ρώτα κανένα γιατρό», όταν το λένε οι ασθενείς στις νοσηλεύτριες, είναι χτύπημα κάτω από τη ζώνη, περιφρονητικό σχόλιο, λες και δε σκαμπάζουμε τίποτα εμείς το κατώτερο προσωπικό, οι απλές νοσηλεύτριες, λες και χρειαζόμαστε επιβεβαίωση από γιατρό για να ξύσουμε τη μύτη μας.

«Την ξέρουμε την ωκυτοκίνη», είπε στεγνά η Όλγα, «έχουμε περάσει από Μαιευτική».

«Αλλά δεν ήξερα ότι πιάνει και στις μεγάλες γυναίκες. Στις ενήλικες, εκτός από τις λεχώνες», είπα, για να δώσω στην κυρία ένα πόντο παραπάνω. Της χαμογέλασα. Δε θέλουμε να κάνουν παράπονα οι ασθενείς στη Διοίκηση, όχι ότι θα μας βάλει κανείς τιμωρία, απλά δεν είναι ωραίο.

Η ασθενής σήκωσε τους ώμους:

«Κυρίως λειτουργεί συνδυετικά στις έφηβες, στα κορίτσια δεκατριών με δεκαεννέα χρονών ας πούμε, που χάρη στις ωκυτοκίνες ερωτεύονται τον φιλαράκο τους... αλλά είναι σίγουρο ότι δουλεύει και στις ενήλικες γυναίκες. Όταν το σεξ είναι της προκοπής. Πόσο μάλλον όταν το σεξ είναι ιδιαίτερα καλό. Όπως στην περίπτωση σου, δεσποινίς. Όχι ότι έχει γίνει καμία σχετική έρευνα. Όπως επίσης θα ξέρετε, μια και είστε πανεπιστημιακές: δε γίνονται ποτέ σχεδόν έρευνες για ιατρικά θέματα τα οποία αφορούν αποκλειστικά τις γυναίκες...»

Προσπάθησα να σκεφτώ κάποια έρευνα που αφορά τις γυναίκες, κάτι σαν το τεστ Παπ.

«Από το τεστ Παπανικολάου και μετά δεν ψάχνει κανένας την υγεία της γυναίκας, όλες οι έρευνες, οι εξετάσεις, τα εμβόλια, οι επεμβάσεις, οι θεραπείες, οι αγωγές, η φαρμακολογική αντιμετώπιση, όλα γίνονται με βάση τον οργανισμό του άντρα», είπε η ασθενής, λες κι είχε μπει μέσα στο κεφάλι μου.

Το είτε με πείσμα, με σφιγμένο στόμα, με μια βαθιά ρυτίδα απογοήτευσης ανάμεσα στα φρύδια της. Κοιταχτήκαμε με την Όλγα. Φανατική φεμινίστρια; Η Όλγα σήκωσε τους ώμους, ψάξε βρες.

Τελειώσαμε το στρώσιμο του κρεβατιού, μεταφέραμε την ασθενή προσεκτικά στο φρέσκο σεντόνι. Μας ευχαρίστησε, άνοιξε το συρτάρι του κομοδίνου της –προς στιγμήν ανησύχησα ότι θα μας δώσει χαρτζιλίκι, από ένα τάλιρο ας πούμε, για την αξιοπρεπή δουλειά– αλλά έβγαλε δύο άσπρες χαρτονένιες κάρτες και μας έδωσε από μία: Δικηγόρος. Η Όλγα κοίταξε την κάρτα σηκώνοντας τα φρύδια της, «Οικογενειακό Δίκαιο!» είπε εντυπωσιασμένη.

«Μ-χμ. Η οικογένεια είναι το μέλλον της δικηγορίας, αν και όχι της Ελλάδας», χαμογέλασε ειρωνικά η κυρία. Αλκμήνη Σαρανταπόρου. Μία διεύθυνση στην οδό Ναβαρίνου, εκεί που η Σκουφά χάνει το Κολωνάκι και κερδίζει τα Εξάρχεια.

Έβαλα την κάρτα στην τσέπη της στολής μου και βγήκα από το

θάλαμο πίσω από την Όλγα, αγκαλιά με τα βρώμικα σεντόνια, κουβαριασμένα μέσα στη σακούλα του πλυντηρίου.

Πάμε πίσω στον έρωτα και στην ωκυτοκίνη, και στον Γιάννη.

Ήταν πολύ, πολύ γλυκός – χωρίς να κάνει κάτι το ιδιαίτερο, δεν ήταν δηλαδή γλυκανάλατος, δεν έκανε κομπλιμέντα, δεν είχε τίποτα το γλοιώδες... είναι δύσκολο να σκεφτεί κανείς το «γλυκός» χωρίς όλα αυτά, κι όμως ο Γιάννης ήταν: στρέιτ, απλός, έξυπνος, γρήγορος, αποφασιστικός και... δεν ξέρω, γοητευτικός. Βρεθήκαμε τυχαία μερικές μέρες μετά την επιστροφή από τη Σαντορίνη σε ένα καφέ: όχι «σε ένα από τα χιλιάδες καφέ της Αθήνα», δεν πέσαμε τυχαία ο ένας πάνω στην άλλη, ήταν το ίδιο καφέ που είχαμε συναντηθεί την πρώτη φορά. Καλοκαίρι, με καυτά πεζοδρόμια στην πόλη, με πλάγιο φως που έπεφτε πάνω του σαν προβολέας ένα σαββατιάτικο απόγευμα λες και πόζαρε για φωτογραφίες. Ήταν προ Ίνσταγκραμ, πριν αρχίσει αυτή η μανία με τις φωτογραφίες, κανένας δεν έβγαζε το κινητό του ακόμη, να τραβήξει φωτογραφίες. Ό,τι θυμόσουν από την κάθε στιγμή, αυτό ήταν όλο.

Καθόταν σε ένα τραπεζάκι στην άκρη εκεί που έπεφτε το ωραίο, σέπια απογευματινό φως, αυτό που είναι πορτοκαλί-χρυσάφι καθώς δύνει ο ήλιος προς το τελείωμα του καλοκαιριού ενώ δε λέει να δύσει. Σηκώθηκε ευγενικά όταν με είδε να πλησιάζω. Χαμογελαστός, αλλά διστακτικά χαμογελαστός, όχι «Γαμάμε σήμερα μάγκες!», όχι ψωνισμένα, όχι σαν να είχε προ-αποφασίσει το τρελό σουξέ του ή σαν να με είχε για σίγουρη, καμία σχέση. Φορούσε ένα γκρι κοστούμι με άσπρο πουκάμισο και μια κίτρινη-χρυσάφι γραβάτα, ασορτί με το φως, και αναρωτήθηκα προς στιγμήν ποιος άραγε να του σιδερώνει τα πουκάμισα. Πόσο σούπερ θα ήταν αν τα σιδερωνε μόνος του. Η πρώην σύζυγος, η «τρελή» Άσπα; Σιγά μην εμφανιζόταν ίσα για να του σιδερώσει τα πουκάμισα.

Είχε, αλήθεια, είχε πολύ ωραία μάτια.

Κι εκτός από τα ωραία μάτια, το γκρι κοστούμι, το άσπρο πουκάμισο, τη χρυσή γραβάτα, ο Γιάννης είχε ένα μικρό παιδί από προηγούμενο γάμο με μια τρελή γυναίκα, αυτή την ιδιόρρυθμη, περίεργη Άσπα, που τον ταλαιπωρούσε ασταμάτητα και δεν τον άφηνε σε ησυχία.

Δηλαδή τι άλλο θέλει μια, ίσως λίγο αφελής, ίσως λίγο χαζή νοσηλεύτρια για να την πατήσει με έναν ωραίο, σέξι, εργαζόμενο, αξιοπρεπή άντρα...;

ΜΑΝΙΝΑ
ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

ΠΕΘΑΙΝΩ ΓΙΑ ΣΕΝΑ

Η Αγάπη είναι το Α και το Ω, ο σκοπός της ζωής. Συγχωρεί τα πάντα, ξεπερνά τις δυσκολίες, πηδά πάνω από τα εμπόδια, λειαιίνει τις γωνίες και τις αγωνίες, δίνει νόημα στην καθημερινότητα. Και στο τέλος νικάει, έτσι πίστευα.

Γνώρισα τον έρωτα της ζωής μου, τον Λευκό Ιππότη, τη Μεγάλη μου Αγάπη, και νόμιζα πως είχα βρει το κλειδί της ευτυχίας.

Όχι την πόρτα του φόβου. Που, για φαντάσου, ανοίγει με το ίδιο κλειδί... Δεν προσέχεις τα σημάδια. Αδιαφορείς για τις ενδείξεις. Προσποιείσαι ότι δεν βλέπεις τα σήματα κινδύνου, γιατί συνεχίζεις να πιστεύεις πως η Αγάπη –αυτός ο διάολος– είναι η ουσία. Πως όλα όσα πίστευες ισχύουν ακόμη, πως η Αγάπη μαλακώνει τους ανθρώπους, συμφιλιώνει, σώζει.

Μέχρι που ο Φόβος γίνεται καθημερινότητα χωρίς να το καταλάβεις. Δεν θυμάσαι πια πού χάθηκε η τόσο Αγάπη. Και τότε όλα μέσα στο τρομαχτικό, επικίνδυνο πια σπίτι σου φωνάζουν: ορίστε, πού έφτασες. Ορίστε, που πεθαίνεις γι' αυτόν.

Και δεν θέλω να πεθάνω. Όχι ακόμη. Όχι με μικρά παιδιά. Όχι γι' αυτόν. Έκανα λάθος, λάθος με κεφαλαίο. Για την αγάπη με πεζό.

Και ίσως να μην είναι αργά. Ίσως προλαβαίνω, έστω και τώρα, την τελευταία τελευταία στιγμή...

ISBN 978-618-232-385-4

9

786182323854

Κωδ. μηχ/σης 260025

www.epbooks.gr